ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 7 ΙΟΥΝΙΟΥ 2017

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Α1. Ο ομιλητής στο κείμενο αναφέρεται στο διαχρονικό ρόλο της επιστήμης και της τεχνολογίας στη ζωή του ανθρώπου και ιδιαίτερα στη σύγχρονη εποχή. Αρχικά συγκρίνει τις δύο έννοιες ως προς τη στοχοθεσία τους και κάνοντας επίκληση στον Αϊνστάιν διατυπώνει τον προβληματισμό σχετικά με το κατά πόσο, εκτός από την αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου, συντέλεσαν και στον εξανθρωπισμό της κοινωνίας. Στη συνέχεια θεωρώντας δεδομένη την πνευματική, κοινωνική και ηθική αλλοτρίωση του σύγχρονου ανθρώπου, επισημαίνει τη βαριά ευθύνη του επιστήμονα για τον θεμιτό ή αθέμιτο τρόπο αξιοποίησης των ανακαλύψεών του. Η ευθύνη αυτή δεν αφορά μόνο τις ενέργειες ή παραλείψεις των επιστημόνων αλλά και την επαναιεράρχηση των αξιών από μέρους τους, για να δικαιούνται τον τίτλο των «πνευματικών ανθρώπων».

ΧΙΩΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Β1. α) Λάθος , **β)** Λάθος, **γ)** Σωστό, **δ)** Σωστό, **ε)** Σωστό.

Β2. α) Σύγκριση αντίθεση (συγκρίνονται οι έννοιες της επιστήμης και της τεχνολογίας)
β) βέβαια = έμφαση
εάν = όρο-προϋπόθεση
όμως = αντίθεση-εναντίωση
για τούτο = αίτιο-αποτέλεσμα
δηλαδή = επεξήγηση

Β3. α) ● Η επιστήμη ως αιώνιος (παντοτινός) αγώνας του ανθρώπου.
● η επιστήμη παραμένει αφοσιωμένη στην κατάκτηση της γνώσης.
● Η προώθηση των φυσικών επιστημών και η έκρηξη της τεχνολογίας [...] προκαλούν απορίες.
● το άγχος και η αγωνία υποσκάπτουν (υπονομεύουν) [...] την πνευματική ολοκλήρωση των ανθρώπων.
● κάθε επιστημονικό επίτευγμα [...] θα αποβεί [...] ολέθριο.

β) συγκεκριμένο ≠ αφηρημένο
βελτίωσε ≠ υποβάθμισε
ευθύνη ≠ ανευθυνότητα
υλική ≠ πνευματική
ελευθερία ≠ υποδούλωση

ΧΙΩΤΗΣ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Β4. α) Με το ασύνδετο σχήμα ο συγγραφέας δίνει προφορικότητα και απλότητα στο ύφος, ώστε να γίνεται κατανοητό από τον αναγνώστη. Επίσης αποδίδει σημαντικά νοήματα με τη μορφή ενός ενιαίου συνόλου.

β) Ο συγγραφέας με τη χρήση του ρητορικού ερωτήματος επιδιώκει και ενεργοποιεί το νου του δέκτη, να κινητοποιήσει τη σκέψη του και να εμβαθύνει τον προβληματισμό του. Παράλληλα δίνει επικοινωνιακό-διαλογικό τόνο στο κείμενο και στο ύφος του οικειότητα και αμεσότητα. Τέλος, θα μπορούσε να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη ερώτηση χρησιμοποιείται στο κείμενο ως τρόπος μετάβασης-σύνδεσης με την επόμενη παράγραφο.

Γ1. Επικοινωνιακό πλαίσιο : Ομιλία

1ο ζητούμενο (ρόλος της επιστήμης στην αντιμετώπιση των σύγχρονων προβλημάτων)

- Βελτίωσε την ποιότητα ζωής, πρόληψη και καταπολέμηση των ασθενειών, αύξηση του μέσου όρου ζωής του ανθρώπου.
- Αύξηση της ποσότητας και βελτίωση της ποιότητας αγαθών.
- Επωφελής εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου και κυριαρχία του ανθρώπου στη φύση.
- Βοηθάει στη συνειδητοποίηση των προβλημάτων και δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την επίλυσή τους.
- Αναπτύσσει την κρίση και εξασφαλίζει την πνευματική ελευθερία, απαλλάσσει από προλήψεις και δεισιδαιμονίες.
- Διευκολύνει την επικοινωνία με την εκμηδένιση των αποστάσεων χώρου και χρόνου – τηλεπικοινωνίες, συγκοινωνιακά μέσα.

2ο ζητούμενο (ηθικά εφόδια του επιστήμονα)

- Ν' αφουγκράζεται τα κοινωνικά προβλήματα και να στρατεύεται στον κοινωνικό αγώνα.
- Να είναι ακέραιος χαρακτήρας, τίμιος και θαρραλέος.
- Να διαθέτει συναίσθηση της ευθύνης του απέναντι στην ανθρωπότητα και ν'ασκεί την επιστήμη του με αρετή.
- Να έχει αυτογνωσία, αυτοκυριαρχία, ταπεινοφροσύνη, ειλικρίνεια, μετριοπάθεια.
- Να δείχνει αγάπη προς τον συνάνθρωπο, την πατρίδα, τη δημοκρατία, την ειρήνη.
- Να διακρίνεται από ανιδιοτέλεια, σύνεση και περίσκεψη στις ενέργειές του.
- Καθορισμός φραγμών και ορίων στην επιστημονική έρευνα με γνώμονα την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του περιβάλλοντος και της ζωής.
- Ανάληψη της ευθύνης για την παραγόμενη γνώση. Οφείλει ν' αναρωτιέται σε ποιον παρέχει τη γνώση, με ποια μέσα την παράγει και για ποιο σκοπό θα χρησιμοποιηθεί.

ΧΙΩΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ